

Stavanger Aftenblad

Politimakt mot barn

METODERAPPORT
SKUP 2021

POLITIMAKT MOT BARN

Aftenbladet gjorde det myndighetene hevdet ikke var mulig: Å få oversikt over barnevernets bruk av politi mot barn og ungdom. Gjennom et bredt spekter av undersøkende metoder avdekket Aftenbladet at politiet på ett år utførte 2800 oppdrag knyttet til barnevernet. Vi laget den første nasjonale statistikken over hva som skjer under politioppdragene mot barn på institusjon. Slik utviklet Aftenbladet en nasjonal kunnskapsbase på et fagfelt som var blankt. Og hvor risikoen ifølge ekspertene er høy for alvorlige menneskerettighetsbrudd. Avsløringene utløste en lang rekke nasjonale og lokale tiltak for å styrke utsatte barns rettssikkerhet.

Innsendere:

Thomas Ergo (journalist)
Tove Bjørnå (journalist)
Tor-Arne Vikingstad (journalist)
Øyvind Røysland (utvikler)
Christine Andersen Johnsen (research)
Hanne Udem (research)

Takk til:

Carl Gunnar Gundersen (redaktør/prosjektleder), Inga Sverdrup (design), Kristian Jacobsen (foto), Filip Blaauw (utvikler), Jon Ingemundsen (foto), Viktor Klippen (grafikk), Frode Lindboe (deskleder).

Kontaktpersoner:

Thomas Ergo: thomas.ergo@aftenbladet.no Tlf. 94 79 79 77
Carl Gunnar Gundersen: carl.gunnar.gundersen@aftenbladet.no Tlf. 415 59 360

Redaksjon:

Stavanger Aftenblad
Postboks 229
4001 Stavanger

Innsenderne og Aftenbladets redaktør/prosjektleder står inne for alle vurderinger og formuleringer i denne metoderapporten.

Innhold:

1 Innledning: En “for vanskelig” jobb	4
2. Politimakt mot barn: Viktigste avsløringer	4
3. Første fase. Hovedmetode: Angrep fra alle kanter	5
3.1 Metode: Bakgrunnssamtaler. “Under radaren”	5
3.2 Metode: Kartlegging av enkeltsaker - arkivsøk og sosiale medier	5
3.3 Metode: Trunkerte søk i Lovdatas nemndsavgjørelser	6
3.4 Metode: Kartlegging av eksisterende kunnskap	6
3.5 Metode: Analyse og systematisering i Google Forms	6
3.6 Metode: Spørreundersøkelser	7
3.7 Metode: Søknad om tilgang til og målrettet søk i Twitters database	7
3.8 Metode: Innsyn i taushetsbelagte barnevernsdokumenter	8
3.9 Metode: Innsynskrav til avsendere og mulige mottakere	9
3.10 Metode: Innsyn i Politioperativt system. Første forsøk	9
3.11 Metode: Innsyn i Politioperativt system. Andre forsøk ..	10
4. Andre fase: 5000 barnevernsdokumenter. Kaos. Hva gjør vi?	11
4.1 Protokoll-undersøkelsen: Journalistikk som forskning	11
4.2 Utvikling av analyseskjema: 44 spørsmål per hendelse.	11
4.3 Metode: Kvalitetssikring ved hjelp av eksterne eksperter	11
4.4 Metode: Opprettelse og veiledning av research-team	11
4.5 Erfaring: Statistikk og praktiske sider ved Google Forms	12
4.6 Metode: Skjønsmessige vurderinger	12
4.7 Metode: Sortering av data med filtreringsverktøyet Playground	12
4.8 Metode: Kvalitativ undersøkelse av 100 saker	13
4.9 Metode: Aktiv innhenting av barnas stemmer	13
5. Tredje fase: Første nasjonale oversikt over politioppdrag for barnevernet	13
5.1 Metode: På skolebenken for å knekke politiets koder	13
5.2 Metode: Kvalitetssikring og rensing. PO-tall sendt retur	13
5.3 Metode: Et bevisst valg av en konservativ statistikk	14
6 Fjerde fase: Publisering og fortløpende undersøkelser	14
6.1 Metode: Innsyn i bakgrunnsdokumenter til skadestatistikk	14
6.2 Metode: Kildekritikk. Lederes påstander vs. de som har skoen på	15
6.3 Metode: Legal sporing av person fra anonym rapport	15
6.4 Metode: Fremprovosering av innsyn i	15
6.5 Metode: Kildekritikk. Politiets påstand versus vår rekonstruksjon	16
6.6 Metode: 12-åring i gittercelle? Befaring for kontroll av opplysninger	16
6.7 Metode: Fortellende journalistikk	16

7 Etske vurderinger	16
7.1 Metode: Konsekvent anonymisering av barn - og foreldre	16
7.2 Metode: Læring av PFU-fellelse	17
7.3 Metode: Skriftlig samtykke fra foreldre og barn	17
7.4 Metode: Amat�rskuespillere ga barnevernsbarna stemmer	17
7.5 Metode: Avansert sladding av og undertekster i videoer	17
7.6 Metode: Sterk anonymisering av 100 historier	17
7.7 Metode: Ansikter og stemmer som representerer barn	18
7.8 Metode: Ekstern feedback	18
7.9 Metode: Intern redegjørelse om etiske hensyn	18
8. Reaksjoner, politisk press og snuoperasjon	18
9. Noen erfaringer: Kritikk av journalistikken	19
10. Konsekvenser	20
11. Vedlegg	22
11.1 Dokumenter/opptak	22
11.2 Oversikt publiseringer i Stavanger Aftenblad	22

1. Innledning: En “for vanskelig” jobb

Politibetjentene la 10-åringen i gulvet, og bar ham ut av barnevernskontoret. De plasserte ham i en cellebil, og kjørte av gårde. Det var barnevernet i Stavanger som hadde bedt om hjelp til å skille 10-åringen fra moren. I alt deltok fem patruljebiler og sju uniformerte politibetjenter i aksjonen.

Da Aftenbladet skrev om “Alex”-saken i februar 2020, haglet kritikken fra barneombud, fagfolk og politikere. Både politi og barnevern tok selvkritikk. Sistnevnte lovet å lære av saken, og jobbe for at noe liknende ikke skulle skje igjen.

Men stopp litt.

Lød ikke dette kjent?

I 2016 skildret Aftenbladet tenåringsjenta “Ida”s tilværelse på barnevernets institusjoner. Ett av funnene: På halvannet år var den behandlingstrengende jenta gjenstand for minst 49 politioppdrag. Halvparten av gangene ble hun påsatt håndjern. Politiet benyttet seg også av spytthette, skjold, bodycuff, kroppsvisitering, pepperspray, arrest og væpnede aksjoner. Debatten etter Glassjenta dreide seg mest om barnevernet. Men barne- og familieministeren lovet også å se på om barnevernets bruk av politiet burde reguleres og rapporteres. Dette skulle hun snakke med justisministeren om.

I årene som fulgte dukket nye ubehagelige enkeltsaker opp i mediene. Før det ble stille igjen. Og etter Alex-saken i 2020 spurte stilte vi oss disse spørsmålene:

- Hvordan gikk det egentlig med regjeringens løfter?
- Vet myndighetene nå hvor ofte barnevernet i Norge tilkaller politiet?
- Vet de hva som skjer i basketakene mellom politi og barn?
- Blir barnas rettigheter ivaretatt?
- Er det noen som passer på?
- Har noen oversikt?

Svaret på alle disse spørsmålene skulle vise seg å være nei. Men vi var kjent med at Sivilombudsmannen hadde vært bekymret, og hadde forsøkt å få Politidirektoratet til å ta ut statistikk på barnevernets bruk av politiet. Svaret hadde vært nei. Det var for vanskelig. Men var det virkelig “for vanskelig” å få oversikt?

Kunne vi i Stavanger Aftenblad klare det?

2. Politimakt mot barn: Viktigste avsløringer

I februar 2021 publiserte Stavanger Aftenblad den første nasjonale statistikken noensinne om barnevernets bruk av politiet og politiets maktbruk mot barn og unge. Gjennom å benytte en bred vifte av journalistiske metoder etablerte vi en nasjonal kunnskapsbase om et fagfelt som er nesten blankt, trass i høy risiko for menneskerettighetsbrudd mot barn.

- Det var mulig å få oversikt: På ett år (2019) utførte politiet i Norge minst 2800 oppdrag knyttet til barnevernet. Åtte oppdrag hver dag.
- Aftenbladet utviklet i tillegg en statistikk, basert på flere tusen sider barnevernjournaler, om hva som skjedde i møtene mellom politi og barn.
- Vi publiserte 100 enkelthistorier med anonymiserte skildringer av konfrontasjoner mellom politi og barnevernsbarn.
- Vi avdekket at tilsynsorganene svært sjelden undersøkte om det var nødvendig av barnevernet å tilkalle politiet.

I tillegg hadde vi enkeltavsløringer, som:

- Det statlige barnevernet har i årevis ført detaljert statistikk over skader på ansatte ved institusjoner, men ingen skadestatistikk på barna som bor der.
- Politiet har sendt en rekke hemmeligstemplede rapporter hvor de har slått alarm om forhold på barnevernsinstitusjoner.
- Trass i eksperters bekymring for kvelning: Aftenbladet avslørte at politiet i Norge bruker spytthette på barn, men at de verken trener på eller lærer politistudenter opp i bruk av spytthette.
- Og vi dokumenterte at i Norge i 2021 kan et 12 år gammelt barn bli påført håndjern, båret inn i fangetransportbil, plasseres bak gitter og plexiglass, og transporteres fra én kant av landet til en annen. Uten at verken barnevern eller politi ser grunn til å rapportere om det til noen som helst.

3. Første fase. Hovedmetode: Angrep fra alle kanter

Fordi inntrykket vårt var at det ville være vanskelig å lage den første nasjonale statistikken og samlede kunnskapen om politimakt mot barnevernsbarn, måtte vi forsøke å være kreative. Med hva slags ulike journalistiske metoder kunne vi nå målet? Hovedgrepet ble å angripe problemet fra så mange kanter som mulig, og se om vi kunne lykkes med noen av dem.

3.1 Metode: Bakgrunnssamtaler. “Under radaren”

Omfanget av politioppdrag for barnevernet var svimlende. Det ble vi fortalt i bakgrunnssamtaler med kilder innen operasjons- og etterretningsmiljøene i ulike politidistrikter. Det kunne være snakk om flere hundre, kanskje tusen, oppdrag per politidistrikt, ble det hevdet. Men ingen visste.

Våren 2020 visste vi imidlertid at Sivilombudsmannens enhet for forebygging hadde vært på flere tilsyn på barnevernsinstitusjoner i årene etter Glassjenta-saken (2016). Inspektørens hovedfokus var barnevernets egen tvangsbruk og liknende. Men de hadde vært overrasket over at ungdom nærmest rutinemessig ble transportert til og fra institusjoner med politi og iført håndjern. Barn og unge ble utsatt for alvorlig tvang, som bruk av spytthetter, fotjern og “transport i bur”. Men bekymringene var nærmest bortgjemt i besøksrapporter som fikk lite offentlig oppmerksomhet.

I våre samtaler med eksperter på menneskerettigheter ble det sagt at mange av disse barna trolig var utsatt for grove menneskerettighetsbrudd, og at Stortinget, ved ikke å ha oversikt, trolig ikke overholdt sitt ansvar for å føre kontroll med borgerne. Gjennom bakgrunnssamtaler ble vi også kjent med at Sivilombudsmannen i 2017 hadde oppsøkt Politidirektoratet, og spurt om det kunne tas ut statistikk over hvor ofte politiet ble involvert av barnevernet, og hva slags maktmidler som ble brukt. Men det var for vanskelig, var svaret. Datasystemene var ikke gode nok.

Dermed sto Sivilombudsmannen, eksperter og andre igjen med noen oppsiktsvekkende enkelthistorier. Og en dyp bekymring. Som en sentralt plassert kilde sa til oss våren 2020: “Det skjer noe her som går under radaren.”

3.2 Metode: Kartlegging av enkeltsaker - arkivsøk og sosiale medier

For det første sørget vi for å få oversikt alle enkeltsaker omtalt av andre medier de senere årene (Retriever- og googlesøk.) Derneft skaffet vi oss oversikt over enkeltsaker omtalt i sosiale medier. På Facebook-grupper finnes for eksempel store grupper for kritikere og motstandere av barnevernet. Enkelte har over 20.000 medlemmer. Barn og foreldre deler enkelthistorier regelmessig, ofte med bilder og videoer fra hendelsene. I disse foraene registrerte vi en rekke enkeltsaker. I tillegg gikk vi i samtaler med sentrale folk i de barnevernkritiske miljøene. De tipset oss om andre saker og satt oss i kontakt med ungdommer og foreldre med førstehånds erfaringer.

3.3 Metode: Trunkerte søk i Lovdatas nemndsavgjørelser

Mange redaksjoner abonnerer på Lovdata, der man kan foreta avanserte søk på anonymiserte rettsdokumenter. Det er antakelig lite kjent at fylkesnemndene i flere år har sendt inn anonymiserte avgjørelser til Lovdata. Barnevernets omsorgsovertakelser og institusjonsplasseringer avgjøres av disse nemndene. I struktur ligner avgjørelsene på dommer, kan inneholder inneholde mye detaljert informasjon. Vi hadde derfor store forhåpninger til at trunkerte søk (med ord som mindreårig, håndjern, politi osv.) ville gi mange treff, og hjelpe oss i kartleggingen. Men søkene avdekket av nemndslederne sjelden omtalte om barn og ungdom var blitt gjenstand for politioppdrag. Var grunnen at det sjelden skjedde?

3.4 Metode: Kartlegging av eksisterende kunnskap

Vi forsøkte å kartlegge alt av rapporter som berørte bruk av politi i barnevernssaker. Innen forskning fantes noen rapporter som skrapte på overflaten. Redd Barna-rapporten "Skånsom henting" (2017) var kanskje den mest aktuelle. Den tok for seg hvordan barnevernet effektuerer akuttvedtak. Men rapporten formidlet også noen enkelthistorier om barn som ble hentet ut av hjemmene sine av uniformert politi: "Flere barn, spesielt ungdommer vi har snakket med har dårlige opplevelser med at politiet var til stede i akuttsituasjonen".

En rapport om tvangsretur av asylsøkerbarn. En undersøkelse av maktbruk mot barn, av stiftelsen Forandringsfabrikken. En Nova-rapport om sikkerhet ved barneverninstitusjoner. En rapport fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om hva barnevernet skal gjøre ved rømming fra barneverninstitusjoner. Sivilombudsmannens tilsynsbesøk på barnevernsinstitusjoner. Dette var blant funnene. Konklusjonen: Det fantes ingen oversikt over eller forskning på omfanget av barnevernets bruk av politiet, eller på hva som skjedde under oppdragene.

3.5 Metode: Analyse og systematisering i Google Forms

Men enkelte instanser hadde produsert rapporter vi fant det verdt å analysere og systematisere nærmere. Og: I månedene som fulgte fikk vi tilgang til store mengder taushetsbelagte dokumenter fra en rekke etater. Alt dette trengte vi å få oversikt over og systematisere. Hvordan skulle vi gjøre det? Utvikler Øyvind Røysland foreslo å bruke et elektronisk verktøy vi skulle ha mye nytte av i månedene som fulgte: Google Forms. Det er som kjent en programvare for undersøkelser, som inngår i Aftenbladet og mange andre redaksjoner Google-pakke. Der kan man enkelt sette opp og sjonglere med spørsmål,

svaralternativer, åpne tekstfelter og elektroniske vedlegg. I løpet av prosjektet utviklet vi skjemaer til analyser og systematisering av innhentede dokumenter fra en rekke etater, blant annet:

- 5000 barnevernsdokumenter fra hele landet: tvangsprotokoller, rømningsrapporter m.m.
- 44 avgjørelser i barnesaker fra Spesialenheten for politisaker.
- 30 taushetsbelagte bekymringsmeldinger fra politiet om barnevernet.
- 11 besøksrapporter fra Sivilombudsmannen ved barnevernsinstitusjoner i Norge.

Vi kommer tilbake til bruken av Google Forms. Men innledningsvis: Noe av det første vi systematiserte var Sivilombudsmannens besøksrapporter fra 2016-2020. Funn: Ved 10 institusjoner avdekket inspektørene “uheldig bruk av politi mot barn”. Det var “brutal framferd”, “overdreven maktbruk” og bruk håndjern, spyttette etc. som nevnt over. Funnene fikk ingen oppmerksomhet i offentligheten (før vi trakk dem fram). Og Politidirektoratet mente altså at det var for vanskelig å få oversikt.

3.6 Metode: Spørreundersøkelser

Google Forms ble også benyttet til å lage spørreundersøkelser rettet mot grupper i samfunnet vi mente kunne bidra med kunnskap om temaet.

➤ **Spørreundersøkelse blant barn og ungdom.** Hvordan kunne vi selv nå ut til barn og ungdom med førstehåndserfaringer? Vi laget et spørreskjema med en tekst tilpasset barn og unge i lengde (10 spørsmål) og form. Så gikk vi ut på sosiale medier. «Fortell oss hva du opplevde med politiet», var tittelen, med et forsøksvis ufarlig bilde av to av journalistene. Innlegget på Facebook, Insta Story og Snapchat. For å sikre at vi nådde målgruppa kjøpte Aftenbladet spons i fem dager rettet mot 13-18-åringer i Stavanger, Sandnes og Rogaland (4500 kroner). Vi nådde 20.000. 201 klikket seg inn på spørreundersøkelsen, og 81 svarte.

“De bare kom inn i huset vårt og brøt nesten opp døra til rommet mitt, og nærmest dro meg ut av huset mens de sa jeg var vanskelig og et jævlig mas og en drittunge”, skrev en ungdom. Vi ga ungdommene mulighet til å krysse av for om de ønsket å bli kontaktet av oss. Ikke ønsket det. Og fordi enhvers identitet eventuelt måtte verifiseres, var ikke det samlede resultatet egnet til å publisere. Men her fikk vi ny innsikt, kilder og case i ungdomsmiljøene.

➤ **Spørreundersøkelse blant advokater.** Vi inngikk et samarbeid med Den norske advokatforening. 26 spørsmål med svaralternativer skulle avdekke advokatenes erfaringer med barn som hadde opplevd maktbruk fra politiet. Undersøkelsen ble sendt fra Advokatforeningen som nyhetsbrev til 1368 forsvars- og bistandsadvokater, og andre med barn og foreldre som arbeidsfelt. Vi mottok bare 33 svar. På den annen side fikk vi igjen nyttig innsikt, kontakt med gode kilder og case vi senere kom til å bruke.

➤ **Ivaretagelse av personvern.** Google er omdiskutert og materialet som kom inn kunne være sensitivt. Google plattformen er en integrert del av Aftenblad-eier Schibsteds dokument- og informasjonsforvaltning. Dokumentene ble derfor beskyttet bak IAM-systemet OKTA. Slik ble hensynet til innsendernes personvern ivaretatt.

3.7 Metode: Søknad om tilgang til og målrettet søk i Twitters database

Siden Politidirektoratet mente det var for vanskelig å ta ut data fra politiets interne logger: Hva med Twitter? De senere årene har politidistriktene opprettet Twitter-kontoer. Der tvitrer de daglig om oppdrag. Kunne vi søke i kontoene etter oppdrag knyttet til barnevernet? Nei, så enkelt var det ikke. Twitter er lite egnet til avanserte søk.

Men Aftenbladets utvikler fant ut at det var mulig å søke om tilgang til Twitters interne databaser. Vi søkte om innsyn landets tolv politidistrikter fra 2016 til og med 2020.

Det viste seg at det ikke var nok å bare beskrive vårt journalistiske prosjekt.

Twitter krevde utdypende informasjon om vår intensjon, metode for søk, hva slags informasjon vi kom til å publisere, hvordan vi ville aggregere dataene osv.

Frustrert e-post fra utvikler Røysland: "Da er jeg i runde tre av søknadsprosessen til Twitter. De skal tydeligvis ha stålkontroll på hvordan vi skal bruke data, og ønsker "detailed" og "exhaustive" forklaringer på hvert eneste steg i prosessen". Han hadde aldri vært borte i et så "strengt regime" for tilgang til en applikasjons data. Men tilgang fikk vi til slutt. Sommeren 2020 hadde vi et Excel-ark med alle oppdrag politiet i Norge hadde tvitret om i 2016-2020, og som hadde med barnevernet å gjøre.

Vi sporet opp 109 twittermeldinger. På fem år. Det var et pussig tall med tanke på politikilder som snakket om flere hundre oppdrag i året pr. distrikt. Mer slående: Bare i ett av de 109 oppdragene opplyste politiet om hva slags maktmiddel de hadde brukt (håndjern).

Det var aldri tegn til overdreven eller brutal maktbruk.

Barn og unge ble "tatt hånd om", "kjørt hjem" eller "overlatt til" barnevernet.

På Twitter fant vi ingen av de politi-kritiske historiene fra våre øvrige undersøkelser så langt: ungdomsundersøkelsen, advokatundersøkelsen, systematiseringen av Sivilombudsmannens besøk.

Fylkesnemndenes avgjørelser og politiet twittermeldinger hadde én ting felles: Politiets maktbruk mot barnevernsbarn var ikke tema.

3.8 Metode: Innsyn i taushetsbelagte barnevernsdokumenter

Hvilke andre kilder fantes? Jo, når en institusjon utøver tvang mot et barn må den sende tvangsprotokoll til statsforvalteren i fylket. Vi visste fra Glassjenta og andre saker at disse protokollene også kunne inneholde omtale av politioppdrag. Grunnen er at institusjonene ofte har forsøkt å utøve tvang selv, før de ser seg nødt til å tilkalle politiet. I enkeltsaker har vi gjerne fullmakt til innsyn i tvangsprotokoller. Men nå var målet å få oversikt over barnevernets bruk av politiet over en lengre periode. Var det mulig å få et omfattende innsyn i de taushetsbelagte barnevernsdokumentene uten fritak fra taushetsplikten fra foreldre eller ungdommer?

Jurist Ina Nyrud pekte på at Helse- og omsorgsdepartementet (ref. 16/1813) i forbindelse med VGs serie om tvang i psykiatrien (2016) hadde fastslått følgende: Pasientjournaler, herunder også psykiatriens tvangsprotokoller, er å regne som "et saksdokument". Innsyn i protokollenes innhold må derfor vurderes etter Offentlighetsloven. Hvis det var mulig å få innsyn i tvangsprotokoller i psykiatrien, burde det vel også være mulig å få innsyn i tvangsprotokoller i barnevernet?

Kanskje, men samtaler med kilder hos statsforvalterne avdekket problemer som måtte løses.

➤ **Enormt omfang.** Tilsynsmyndighetene kunne motta opp mot 10.000 tvangsprotokoller på ett år. Hver protokoll var på 10-15 sider.

➤ **Ikke søkbart.** Statsforvalterne hadde ikke et elektronisk system for søk i tvangsprotokollene. De måtte eventuelt gjennomgå manuelt.

➤ **Sladding.** Hvert dokument inneholdt navn, personalia og ofte sensitiv informasjon om det aktuelle barnet. Dette måtte sladdes av statsforvalterne.

Konklusjon: Vi risikerte at et innsynskrav ble avvist med den begrunnelse at arbeidet ville beslaglegge for mye tid og ressurser. Gjennom sparringen med kildene kom vi fram til en strategi for et innsynskrav:

➤ **Tidsbegrensing:** Vi søkte de 10 statsforvalterne om innsyn for et halvt år. Tidsperioden var lang nok til å gi en representativ dokumentasjon. Forhåpentlig kort nok til at de greide å gjøre manuelle søk.

➤ **Nivå på anonymisering:** Vi foreslo helt konkret hvordan dokumentene kunne sladdes. Det viktige for oss var å beholde de detaljerte beskrivelsene av politiets maktbruk mot barn, hvorfor politi ble tilkalt, alder på barnet, dato etc. Fikk vi dette, kunne vi akseptere at (foruten navn på barn og personalia) at navn på institusjoner, personale, men også små og mellomstore kommuner be sladdet.

➤ **All omtale av politi/barn.** Vi ba om innsyn i alle barnevernsdokumenter som omtalte kontakt mellom politi og barn: Også tilsynssaker, rømningsrapporter, klager, bekymringsmeldinger. Tilsynsmyndigheten skulle ikke vurdere om dokumentene var relevante, men identifisere manuelt, sladde og gi innsyn.

Innsynskravet ble sendt i juni 2020.

3.9 Metode: Innsynskrav til avsendere og mulige mottakere

Underveis kom vi over eksempler på en dokumentasjon som knapt var kjent i offentligheten. Det kunne virke som politiet av og til sendte bekymringsmeldinger om barnevernsinstitusjoner de utførte oppdrag for og på. Disse var taushetsbelagte, og skulle vise seg å inneholde informasjon som politiet verken tvitret om eller til vanlig uttalte seg om offentlig. De ble altså sendt av politiet, og primært til statsforvalterne, men antakelig også til det statlige barnevernet som er overordnet institusjonene (Bufetat). Vi sendte derfor innsynskrav til alle politidistrikter, alle Bufetat-regioner og til alle statsforvalterne om innsyn i disse bekymringsmeldingene for perioden 2017-2020.

3.10 Metode: Innsyn i Politioperativt system. Første forsøk.

Selv om Politidirektoratet mente det var vanskelig å lage statistikk: Kunne vårt hjemlige politi være interessert i å få fram hvor mye ressurser de brukte på barnevernsoppdrag? Politiregisterlovens §34 gir en mulighet for journalister: Allmennheten kan utleveres opplysninger om straffesaker så lenge politiet utelater "navn og identifiserende opplysninger".

I midten av juni (2020) gikk vi i møte med sjefen for operasjonssentralen og visepolitimesteren i Sør-Vest politidistrikt. Vi fikk en brief om politioperativt system (PO-loggen), hva som journalføres og hvilke koder som brukes. Én av oppdragskodene var "Bistand barnevern".

Etter møtet var vi muntlig enige om følgende:

- Aftenbladet kunne trolig få innsyn i antall oppdrag kodet “Bistand barnevern” for 2019.
- Politiet ville trolig også si gi innsyn i politiets journalføringer fra oppdrag overfor mindreårige for siste halvår av 2019.

Siste punkt var ressurskrevende. Vi diskuterte oss fram til en metodikk der politiet faktisk hadde utført et oppdrag. Irrelevante oppdrag ble fjernet. Navn og personalia sladdet. Etter kort tid var 1500 pdf-sider med journalføringer hentet ut fra PO-loggen og oversendt en politijurist for sladding. Et potensielt unikt materiale. Men fordi dette var upløyd mark, forhørte Sør-Vest politidistrikt seg med Kripos. Kripos har juridisk ansvar for de fleste av politiets registre. Da fikk vi avslag. Kripos viste til *Politiregisterforskriften*. Den sier at opplysninger fra Politioperativt register ikke kan utleveres som direkte utskrift. Men bare “i form av notat eller rapport som gjengir relevante opplysninger”. “En helt umulig oppgave som vi ikke har ressurser til å gjøre”, meldte politiets ledelse.

3.11 Metode: Innsyn i Politioperativt system. Andre forsøk.

Sør-Vest politidistrikt hadde sagt at de hadde klart å ta ut antall oppdrag kodet “Bistand barnevern” fra Politioperativt system (PO). Det var ikke helt klart for oss om denne kodingen bare omfattet oppdrag for barneverntjenesten, eller også for institusjonene. Uansett: PO-loggenes struktur er like for alle politidistriktene. Var det likevel mulig å ta ut statistikk?

23. september sendte vi innsynskrav til alle 12 politidistrikter, med noen bevisste strategier. Vi valgte å:

- **Appellere til politiets mulige motivasjon:** Ønsket de å få fram hvor mye ressurser politiet brukte på barnevernsoppdrag?
- **Gi to valgmuligheter:** Vi ba primært om (A) en sammenstilling av alle bistandsoppdrag for barnevernet for hele 2019, fordelt på datoer. Men vi sa vi helst ønsket (B) en sammenstilling av flere data for hvert oppdrag: alder/fødselsår, registrerte maktmidler type oppdrag osv. Vi håpet dette var en pedagogikk som fikk politidistriktene til å vurdere om de skulle gi innsyn A eller B, ikke om de skulle gi innsyn eller ikke.
- **Avverge sentral saksbehandling:** Siden vi var kjent med Politidirektoratet hadde avvist å ta ut statistikk fra PO-loggene, ønsket vi ikke at politidistriktene sendte innsynskravet videre til direktoratet. Vi forsøkte å trygge dem ved å vise til at Sivilombudsmannen har fastslått at hvert politidistrikt er å regne som et selvstendig organ som kan gi tilsvarende innsyn (Sak 2019/3483).
- **Trygge dem juridisk:** Vi viste til at de etter Offentlighetslovens §9 kunne gi innsyn i en sammenstilling av elektronisk lagrede opplysninger, forutsatt at den kunne gjøres “med enkle framgangsmåtar”. Vi forsikret om at innsynskravet var i tråd med Politiregisterlovens- og forskriftens krav til overholdelse av taushetsplikten, siden vi ba om en anonymisert sammenstilling av informasjon.
- **Vise vei i systemet:** Vi understreket at informasjonen var “relativt enkelt elektronisk tilgjengelig” (Jfr. Offentlighetslovens §9) i PO-loggen. Vi forklarte at det trolig var analyse- og etterretningsenheten eller operasjonsseksjonen som hadde oversikt over informasjonen.
- **Middels tidsfrist:** Vi satte en tidsfrist på 3 uker, og understreket at det var viktigere å overholde fristen enn hvilket av de to innsynene (A eller B) som ble gitt .

Håpet var at politidistriktene skulle kjenne motivasjon og press for å bidra til den først nasjonale oversikten over politioppdrag mot barnevernsbarn.

4. Andre fase: 5000 barnevernsdokumenter. Kaos. Hva gjør vi?

Utover høsten ramlet det inn minnepinner, dokumentsamlinger på epost og Altinn. Og pakker per post. Statsforvalterne sendte oss i alt 485 taushetsbelagte barnevernsdokumenter. Over 5000 sider. 75 prosent tvangsprotokoller. Resten rømningsrapporter, tilsynssaker, klager, bekymringsmeldinger.

Detaljnivået var godt. Sladdingen stort sett som vi hadde bedt om. En krangel om rydding av leker endte med at uniformert politi med skjold brøt seg inn på rommet til en 12-åring. Ei 17 år gammel suicidal jente på rømmen løp innover en skog med væpnet politi i hælene. Vi var kommet på innsiden av den virkeligheten vi skulle dokumentere. Men vi sto overfor et enormt dokument- kaos. Hvordan kunne vi rydde og systematisere?

4.1 Protokoll-undersøkelsen: Journalistikk som forskning.

Stikkprøve-lesninger av dokumentene viste at vi kunne være ambisiøse i hvor mye data vi kunne dra ut av hver hendelse. Dette var en gullgruve. Dette var et materiale ingen forskere noensinne hadde hatt tilgang til. Her hadde vi nytte av metoder som nærmer seg forskning.

4.2 Utvikling av analyseskjema: 44 spørsmål per hendelse.

Vi utviklet et skjema for analyse av de 485 dokumentene. Skjemaet hadde 44 spørsmål, de fleste med svaralternativer, noen med åpne svarfelt.

Skjemaet hadde sju hovedtemaer.

- Basisdata (dato, sted ec).
- Informasjon om barnet (og tildeling av ID-nummer).
- Om politiets involvering: Hvem ba om bistand, hva slags maktmidler ble brukt, hvor alvorlig var maktbruken (rangering) etc.
- Om barnevernet: Hva slags tvangsbruk (paragraf), hva var grunnen, trusler eller vold fra barnet.
- Skader på barn: Hva slags skader, påført av hvem osv.
- Klager: Klaget barnet, eventuelt på hva og hvem?
- Anmeldelser: Hvem ble politianmeldt, for hva osv.

4.3 Metode: Kvalitetssikring ved hjelp av eksterne eksperter

Før analyseskjemaet var ferdig, tok vi kontakt med noen av landets fremste eksperter på barns menneskerettigheter. De leste skjemaet og ga innspill om viktige spørsmål som ikke var stilt, og som var sentralt med tanke på barns rettssikkerhet. Slik fikk vi blant annet lagt inn spørsmål om barnevernet hadde vurdert mindre inngripende tiltak før de tilkalte politiet, slik i menneskerettighetene tilsier.

4.4 Metode: Opprettelse og veiledning av research-team

Etter at de 485 barnevernsdokumentene kom inn, ble antall journalister i prosjektet utvidet fra én (Ergo) til to (Bjørnå). Stikkprøver viste at det ville ta flere uker for oss to å analyserte

dokumentene etter skjemaet. Det ville kvele arbeidet med de andre undersøkelsene. Vi fikk gjennomslag for å leie inn tre dyktige vikarer som researchere (Andersen, Vikingstad, Udem). Oppdrag: Digitalisere og gjennomgå hvert av de 485 dokumentene med hjelp av analyseskjemaet. Vi hadde møter hvor vi gjennomgikk dokumentenes oppbygging og logikk, hvordan de skulle lete etter dataene og hvordan skjemaet skulle fylles ut. Vi lagde også et seks sideres veiledningsdokument med korte forklaringer på hvordan hvert av de 44 spørsmålene skulle besvares. Vi etterstrebet en mest mulig lik standard på hvordan hendelsene ble analysert.

4.5 Erfaring: Statistikk og praktiske sider ved Google Forms

Som nevnt tidligere skreddersydde vi skjemaer for våre analyser og spørreundersøkelser i programvaren Google Forms. To praktiske sider ved verktøyet: I starten av protokollundersøkelsen oppdaget vi nye spørsmål og svaralternativer vi ønsket å tilføye. Dette kunne vi enkelt legge til underveis. En annen spennende ting er at du kan se statistikken om hvert spørsmål utvikle seg fra dag til dag - i form av tall, kaker og søylediagrammer. Et annet praktisk grep var at vi la inn et felt hvor researcherne skrev en redaksjonell kort-historie om hvert politioppdrag. Når vi flere måneder senere skulle publisere, hadde vi utkast til korte artikler liggende. Og som nevnt over: Dokumentene ble beskyttet bak IAM-systemet OKTA.

4.6 Metode: Skjønnsmessige vurderinger

Barnevernsdokumentene var et unikt materiale. Vi vurderte at analysen ville bli bedre om vi ikke bare registrerte kalde fakta, men også gjorde skjønnsmessige vurderinger. For eksempel: Fremstår det som om det var nødvendig å tilkalle politiet? Eller ble politiet tilkalt "for sikkerhets skyld"? Undersøkelsen viste til slutt at det ved nesten hvert tredje politioppdrag framsto som at politiet ble brukt for sikkerhets skyld. Det var et viktig funn. Men det var samtidig vår subjektive vurdering som lå til grunn. Et annet eksempel: Hvor god er beskrivelsen av politiets maktbruk? Svaralternativer: Svært god, God, Mangelfull, Dårlig, Fraværende. Særlig de skjønnsmessige spørsmålene diskuterte vi jevnlig for å være enige om hvilken linje vi skulle legge oss på. Her var igjen innspillene fra menneskerettighetseksperterne viktige. Og eksempler på hvordan spørsmålene skulle besvares ble lagt inn i veiledningskjemaet. Samtidig: Det var styrker og svakheter ved de statistiske metodene, og de redegjorde vi for da undersøkelsen ble publisert.

4.7 Metode: Sortering av data med filtreringsverktøyet Playground

Etter noen uker var alle de 485 dokumentene analysert. Irrelevante saker var silt vekk. Vi sto igjen med en grundig undersøkelse av 285 hendelser der politiet hadde utført oppdrag mot barnevernsbarn siste halvår av 2019. Nå ønsket vi å undersøke materialet nærmere. Men Google Forms hadde noen svakheter. Det var vanskelig å gjøre søk i og systematisere materialet etter nye behov. Vi opprettet da en digital overbygning over Google Forms-undersøkelsen. Dette dataverktøyet heter Playground (Apple). Med Playground kunne vi søke fritt i undersøkelsen. Eksempel: Alle hendelser var gitt en alvorlighetsgrad på skalaen 1 til 10. Nå kunne vi søke oss fram til alle skjemaer med karakteren 8 til 10 og undersøke disse nærmere. Vi kunne søke opp alle saker hvor det

var blitt benyttet visse typer maktmidler, som håndjern. Vi kunne søke ett spesifikt ID-nummer, og se om et barn hadde pådratt seg flere politioppdrag. Det ble opprettet underkategorier etter behov, og vi kunne foreta søk med flere kombinasjoner.

4.8 Metode: Kvalitativ undersøkelse av 100 saker

Et viktig poeng med prosjektet ble å få fram hvor hyppig og alvorlig maktbruk fra politiet barnevernsbarn er gjenstand for i Norge. Vi bestemte oss derfor for å fortelle 100 historiene som lå i barnevernjournalene. Med Playground-verktøyet kunne vi søke oss fram til de viktigste casene. De var rangert etter indikatorer som alvorlighetsgrad, bruk av maktmidler, evaluering/læring. I playground kunne vi lese hvert skjema, og når vi lurte på noe kunne vi klikke oss inn på hovedkilden, som regel en tvangsprotokoll skrevet av en institusjon. Deretter la vi inn et nytt tekstfelt i Playground, og renskrev en 10-15 linjers reportasje om hver av de 100 sakene. Vi la inn tre fakta fra undersøkelsen til hver historiene. Samlet utgjorde den kvalitative undersøkelsen av de 100 historiene en helt unik dokumentasjon.

4.9 Metode: Aktiv innhenting av barnas stemmer

Underveis i prosjektet har vi gjentatte ganger spurt oss selv: Husker vi barnets perspektiv? De 5000 sidene vi gjorde om til statistikk og 100 historier var i hovedsak skrevet av personale og ledere på institusjoner. De hadde et voksenperspektiv. Barnets stemmer og versjoner var nesten fraværende. Da vi gikk gjennom enkeltsakene på ny, lette vi spesielt etter uttalelser fra barna. Etter barnas versjon av hendelsene. Vi forsøkte å rette opp skjevheten i barnevernets framstillinger, mangelen på barns stemmer.

5. Tredje fase: Første nasjonale oversikt over politioppdrag for barnevernet

I september 2020 hadde vi altså bedt landets 12 politidistrikter om innsyn i antall oppdrag utført for barnevernet i 2019. Vi ga tre ukers svarfrist. Noen svarte før fristen, andre brukte mange uker trass i gjentatte purringer. Men slutt hadde vi fått inn Excel-ark med statistikk fra alle. Gleden over tilsynelatende å ha tallene i boks, ble raskt overskygget av problemer.

5.1 Metode: På skolebenken for å knekke politiets koder

Det ble klart at tallene politidistriktene imellom ikke alltid kunne sammenliknes. Det var epler og bananer. Noen politidistrikter ga oss tall på grunnlag av flere oppdragskoder enn "Bistand barnevern". "Bistand barnevern", "Barnevernloven", "Barnevern diverse" og "Savnet institusjon" var koder som ble brukt om hverandre. I noen Excel-ark var det lagt inn kodet for om oppdraget var utført eller ikke. Hva med de som ikke hadde lagt inn slike koder. Var alle oppdrag da utført, eller? Totalt måtte vi plutselig forholde oss til en haug med kodinger vi ikke hadde hørt om før. Vi måtte altså lære oss alle kodene i PO-loggene. Vi måtte finne ut hva som var epler og hva som var bananer. Vi ringte ledere av ulike distrikters etterretnings-, analyse- og operasjonsseksjoner, og satte oss på skolebenken. Skulle vi klare å lage nasjonal statistikk, måtte vi knekke politiets koder.

5.2 Metode: Kvalitetssikring og rensing. PO-tall sendt retur.

All data fra de 12 politidistrikter ble samlet i ett Excel-ark. Den første opptellingen viste at politiet utførte 3786 oppdrag tilknyttet barnevernet i 2019. Det kunne selvsagt ha vært fristende å beholde dette, men svakhetene nevnt over var åpenbare. Vi ønsket en faktabasert debatt om en underbelyst maktbruk, ikke om mangel på kildekritikk.

Vi gikk kritisk gjennom materialet. Deretter sendte vi hvert av de 12 politidistriktene en epost med kritiske spørsmål om tallene og kodene de hadde levert. Noen eksempler:

- Vi regnet ut antall oppdrag pr. tusen innbyggere for hvert politidistrikt. Hvis politidistriktet avvek mye fra landssnittet, spurte vi hva grunnen kunne være.
- Hvis et politidistrikt brukte tre koder for å summere antall politioppdrag, viste vi til at enkelte andre brukte én kode. Og vice versa. Slik fikk de mulige feil.
- Vi ba alle politidistrikter kode eller luke vekk oppdrag som ikke var utført. Bare faktiske oppdrag skulle være med i statistikken.

5.3 Metode: Et bevisst valg av en konservativ statistikk

Det vil ikke være riktig å si at de ansvarlige i politidistriktene applauderte våre henvendelser. Epost fra Oslo politidistrikt under runden med kvalitetssikring: “Hei. Som tidligere beskrevet har vi nådd taket av hva vi ressursmessig sett kan legge i deres innsynsbejæring i denne saken.” Fra Finnmark politidistrikt: “Det vil kunne forekomme en del andre loggføringer under andre koder som også omfatter barn og unge, men dette blir for ressurskrevende å innhente da handlingen som nevnt må gjøres manuelt.” Men flere politidistrikter justerte tallene opp eller ned etter våre spørsmål.

Enkelte politidistrikter mente det ville være riktig å ha med oppdrag kodet “Savnet institusjon”. Dette gjaldt stort sett gjaldt barnevernsbarn. For ett distrikt innebar kodingen at antall oppdrag ble mer enn doblet. Men det var heftet usikkerhet til kodingen, og vi valgte å droppe den. Det er et eksempel på at vi la oss på en konservativ linje.

Vi skjønnte etter hvert at politidistriktene kunne ha ulike praksiser for hvordan de brukte kodene. Dette måtte vi respektere. Statistikken hadde svakheter og styrker, som vi til slutt redegjorde for til leserne. Uansett, dette var den første dokumentasjonen noensinne på antall politioppdrag tilknyttet barnevernet i Norge. Minst 2800 oppdrag. Åtte oppdrag per dag.

6. Fjerde fase: Publisering og fortløpende undersøkelser

Etter publiseringen av hovedfunnene i Politimakt mot barn-prosjektet i februar 2021, dukket det opp nye tips og problemstillinger som vi undersøkte.

6.1 Metode: Innsyn i bakgrunnsdokumenter til skadestatistikk

Da vi intervjuet Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) om hovedfunnene i Politimakt-undersøkelsen, fortalte direktør Mari Trommald at tusen barnevernsansatte ble skadet på jobb i 2020. Vi spurte hvor mange barn på institusjon som var blitt skadet. Det visste hun ikke, men regnet med at Bufdir hadde tall. Både vår protokoll-undersøkelse og Sivilombudsmannens rapporter hadde dokumentert skader på barn. De neste ukene ba vi om innsyn i bakgrunnsdokumentene for Bufdirs statistikker om skader på voksne; avvikksskjemaer, med tilhørende svaralternativer og underkategorier. De viste at Bufdir fra

2008 til 2020 hadde en detaljert skadestatistikk for voksne. Den stammet fra et skadeskjema med nær 90 svaralternativer. Men: Ingen statistikk over skader på barn. Fra 2020 ble skaderapporteringen for voksne noe forenklet. I tillegg ble underkategorien “Annen betydelig skade/potensielt betydelig skade” innført. Bufdir hevdet denne kunne dekke skade på barn. Men innsyn i det tilhørende skjemaet, viste at Norge fortsatt ikke fører statistikk over skader på barn.

6.2 Metode: Kildekritikk. Lederes påstander vs. de som har skoen på

Aftenbladets undersøkelse førte til at Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) skrev et 15 sider brev til Stortingets justiskomiteé og Justisdepartementet. NIM anbefalte blant annet å forby bruk av spyttette på barn. Dette etter eksperterers advarsler om fare for kvelning når spyttette brukes i kombinasjon med f. eks. håndjern. Ingen av Aftenbladets kilder kjente til at det hadde vært noen opplæring i bruk av spyttette i Norge. Da vi spurte Politidirektoratets direktør for beredskap om dette, svarte hun: “Vi vet at det er gjennomført opplæring, men direktoratet har ingen oversikt over omfanget.” Vi sporet opp og intervjuet de opplæringsansvarlige i to politidistrikter, samt hovedinstruktøren ved Politihøgskolen. Slik fikk vi dokumentert at politiet i Norge ikke trener på bruk av spyttette, og at de antakelig aldri har gjort det siden innføringen av spyttette i 2012. Politihøgskolen har aldri lært studenter opp i bruk av et maktmiddel eksperter mener det er forbundet kvelningsfare med.

6.3 Metode: Legal sporing av person fra anonym rapport

I protokollundersøkelsen dukket det opp en oppsiktsvekkende bekymringsmelding. Politiet fortalt der om ei jente på institusjon som de hadde 217 registrerte oppdrag på. Var det mulig for oss å finne henne, og spørre om hun ville fortelle sin versjon? Vi kontaktet kommunikasjonsansvarlig i politidistriktet, og kom med et forslag: Vi skriver en epost til jenta (som vi ikke visste hvem var). Kommunikasjonsansvarlig sporer den som har skrevet bekymringsmeldingen, og spør om han kan sende henne vår forespørsel. Hun ringer oss, hvis hun vil. Dette er en effektiv måte å spore en anonymisert person på, der en offentlig etat kan hjelpe uten å bryte taushetsplikten. Og “Lene” var svært glad for å kunne fortelle sin historie i Aftenbladet.

6.4 Metode: Fremprovosering av innsyn i enkeltsak

Høsten 2021 ble vi klar over at 12 år gamle “Alex” var blitt gjenstand for en ny politiaksjon. Denne gangen var han blitt påført håndjern av politiet, plassert i en gittercelle i en fangetransportbil og kjørt fra Stavanger til en institusjon på Østlandet. Selv om vi hadde samtykke til innsyn fra mor og barn, nektet Barneverntjenesten i Stavanger innsyn fordi det ikke var i “barnets interesse” med medieomtale. Barnevernlederen ba Statsforvalteren ta stilling til om vi skulle få innsyn, mens vi klaget til samme instans. Tilsynsorganet ga oss ikke svar på klagen (medhold) før i første uka i 2022, i praksis en trenering. I mellomtiden skaffet vi oss innsyn i saken fra andre etater og parter i saken. Etter noen uker sendte vi barnevernlederen 55 detaljerte spørsmål om saken, som viste at vi hadde detaljert innsikt i saken. I opplyse at barnevernet dermed burde gi innsyn også etter Forvaltningslovens unntak fra taushetsplikten §13 (3). Den sier at opplysninger kan gis ut når ingen berettiget

interesse tilsier at de holdes hemmelig, f. eks. “når det er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.” Da fikk vi innsyn.

6.5 Metode: Kildekritikk. Politiets påstand versus vår rekonstruksjon

Da vi ba om innsyn i politiets rapport om fangetransport-saken, viste det seg at de ikke hadde skrevet noen rapport. Den ble da skrevet, to måneder etter hendelsen. I rapporten ga politiet moren mye av skylden for å ha framprovosert at politiet måtte bruke makt mot 12 år gamle Alex utenfor Stavanger akuttsenter. Vi rekonstruerte i detalj hva som skjedde på stedet ved hjelp av en rekke kilder: Videoer og bilder, journaler og rapporter fra det statlige akuttsenteret og kommunens barneverntjeneste, foruten intervjuer av involverte. Puslespillet som ble satt sammen dokumenterte blant annet at moren ikke ankom stedet før sønnen var plassert i gittercellen, og fangetransportbilen var på vei ut av innkjørselen.

6.6 Metode: 12-åring i gittercelle? Befaring for kontroll av opplysninger

Et eksempel på verdien av å komme seg ut og se det selv, er da vi skulle beskrive gittercellen 12-åringen ble satt i. Vi ba politiet om å få komme på stasjonen for å se bilen. Fra en video hadde vi bilens registreringsnummer, og Alex hadde forklart og tegnet cellen, låsemekanisme, hvor de ulike satt osv. Vi fotograferte bilen og cellen, tok mål av den og journalisten ba om å bli låst ut og inn av den. Etterpå sendte vi politiet våre mål av cellen og ba dem dobbeltsjekke. Dermed kunne vi skrive at Alex var omgitt av gitter, dekket med plexiglass over knehøyde. Cellen var 84 cm bred, 98 cm lang og 133 cm høy. Litt større enn et transportbur for en stor hund.

6.7 Metode: Fortellende journalistikk

“Fangetransporten” er et eksempel på at vi også har forsøkt å skildre historier slik at leserne, trass i de nødvendige anonymiseringene, kan se virkeligheten fra utsatte barns perspektiv. 100 historier om politimakt mot barn er skrevet etter samme idé. De er alle korte som notiser, men fortellinger med en dramaturgisk oppbygging. De er fortalt “nedenfra”, men er etter vår mening balanserte og etterrettelige. “Jeg vil ikke dø, jeg vil til mamma”, sier en 17 år gammel gutt i én av de 100 historiene. “Jeg er alltid redd”, sier “Alex”. Reportasjen om 12-åringen hadde en gjennomsnittlig lesetid på 11 minutter. Det er uvanlig mye. Leserne ville vite hva som skjedde.

7 Etske vurderinger

7.1 Metode: Konsekvent anonymisering av barn - og foreldre

Pressens vær varsom-plakat punkt 4.8: “Når barn omtales, er det god presseskikk å ta hensyn til hvilke konsekvenser medieomtalen kan få for barnet. Dette gjelder også når foresatte har gitt sitt samtykke til eksponering. Barns identitet skal som hovedregel ikke røpes i familietvister, barnevernssaker eller rettssaker.” I løpet av prosjektet har vi hatt mange diskusjoner om hvordan medieomtalen kunne være mest mulig skånsom for barna. Aftenbladet har konsekvent anonymisert barn og ungdommer for å skjerme deres identitet. Også der barn eller foreldre har ønsket å stå fram med navn og ansikt, har vi insistert på anonymisering. Dette av hensyn til mulige negative konsekvenser for barnet på sikt.

7.2 Metode: Læring av PFU-fellelse

Pressens faglige utvalg felte i 2020 Dagbladet for en reportasje om en tenåring som ble påført håndjern og ført vekk fra sin familie. PFU mente det var i kjernen av pressens samfunnsoppdrag å omtale saken, men at avisen burde vært mer forsiktig med kjennetegn i bilder og tekst. Videobildene og teksten var anonymisert men likevel for detaljerte, ikke nødvendigvis kjent for kretsen rundt tenåringen, og kan ha vært en belastning, ifølge PFU. Dette var en fellelse vi brukte da vi skulle avgjøre detaljnivå i tekst og bilder i enkelthistoriene vi publiserte.

7.3 Metode: Skriftlig samtykke fra foreldre og barn

I vår etter hvert omfattende samling av videoer, var noen allerede publisert i nettsamfunn med mange tusen visninger. Foreldre og ungdommer var positive til at også vi publiserte, men var overrasket over at vi var etterspurte originalfiler, og tillegg ønsket at de samtykket skriftlig til bruk av filmene. For oss handlet det om at mediene har et selvstendig ansvar for publisering. Vi ville forsikre oss om at de forsto hva publisering innebar, og at vi forsto hvilke hensyn de ønsket at vi skulle ta. Deretter gjorde vi selvstendige vurderinger om publisering, nivå på sladding og detaljer.

7.4 Metode: Amatørskuespillere ga barnevernsbarna stemmer

Som nevnt tidligere opplevde vi et ansvar for å trekke barnas stemmer fram fra de voksnes journalfortellinger. I det digitale analyseskjemaet hadde vi egne tekstfelter for sitater fra barn, og vedlegg med printscreens av disse. "Jeg har fortsatt vondt i hånden etter det de gjorde." "Personalet hadde lovet å ta meg ut i skoletiden, og klokken var 12 da de (politiet) kom." Hvordan kunne vi fremheve stemmene til barna vi ikke visste hvem var? Ett grep var å lage en video som viste lappene, og der barn av våre kolleger fungerte som amatørskuespillere som (uten å synes) leste opp barnas uttalelser.

7.5 Metode: Avansert sladding av og undertekster i videoer

For å ivareta hensynet til barn som var filmet, sladdet vi ikke bare ansiktet, men hele barnet. For å få fram at dette faktisk var barn, lagde vi en sladd som gjenga konturene av barnet som skygger eller i tegneserieform. Dette var et svært tidkrevende teknisk arbeid, men bidro til mer autentisitet. Vi fjernet mesteparten av lyd og stemmer. Dette tapet kompenserte vi ved å lage forklarende undertekster, som f. eks når en 11-åring plasseres i en cellebil, og vi må sladde ansiktet. Undertekst: "Det ser ut som han skal begynne å gråte".

7.6 Metode: Sterk anonymisering av 100 historier

Når du på bakgrunn av dokumenter forteller 100 alvorlige historier om barn, uten å vite hvem barna er, er det mange bakgrunnshistoriene du ikke kjenner. Poenget med de 100 historiene var at de samlet var en unik nasjonal dokumentasjon av et nesten blankt felt med høy fare for menneskerettighetsbrudd. Det var viktigere å vise i detalj hvordan ei psykisk syk jente ble håndtert, enn hvor det skjedde. Dermed valgte vi, for å være på den sikre siden, også å anonymisere i hvilke fylker de 100 politioppdragene mot barn fant sted.

7.7 Metode: Ansikter og stemmer som representerer barn

Da vi presenterte 100 historier, og samtlige barn var anonymiserte, måtte vi likevel forsøke å gi dem et ansikt. Vi inngikk da et samarbeid med såkalte barnevernsproffer i stiftelsen Forandringsfabrikken. Dette er unge folk, de fleste over 18 år, som har erfaring med barnevernet. De er trente i å fortelle sine historier i media og foran forsamlinger, og har et nettverk rundt seg. De sto fram med fornavn og ansikt og fortalte hva barnevernets bruk av politi hadde gjort med dem.

7.8 Metode: Ekstern feedback

Vi ba erfarne kolleger som ikke hadde hatt med prosjektet å gjøre leste de 100 historiene med tanke på VVP og etiske hensyn. Beskjed: Være djevelens advokat. Slik fikk vi en rekke nyttige tilbakemeldinger som førte til endringer. Eksempelvis hadde vi i noen historier vært så opptatt av å få fram barnets versjon, at det var behov for å skrive inn mer om hvorfor barnevern og politi gjorde som de gjorde.

7.9 Metode: Intern redegjørelse om etiske hensyn

Reportasjen "Fangetransporten" omhandlet en 12-åring, og vi hadde flere diskusjoner opp mot VVP. Vi skrev en tre siders redegjørelse om etiske hensyn til fungerende sjefredaktør. Der redegjorde vi bl.a. for grad av anonymisering, bruk av detaljer, argumenter for og mot publisering, 12-åringens rett til å ytre seg og mulige konsekvenser for ham på sikt. Vi diskuterte også morens og guttens åpenhet på sosiale medier, og hva det betydde for våre valg. Det finnes få fasitsvar i slike saker. Det viktigste er at man i hver enkelt sak har en diskusjon om alle tenkelige hensyn overfor barnet. Og her - som i andre sammenhenger - delte vi våre etiske vurderinger med leserne.

8 Reaksjoner, politisk press og snuoperasjon

Så å si alt som kunne krype og gå av ombud, interesseorganisasjoner og eksperter reagerte kraftig på Aftenbladets avsløringer i februar 2021. Både opposisjons- og posisjonspolitikere på Stortinget var overrumplet av omfanget av politioppdrag, og av de hjerteskjærende historiene. "Alarmerende", sa politikerne. "Sterk kost". "Overraskende". "Bevisstgjørende". "Lovbrudd". Seks skriftlige spørsmål ble de påfølgende sendt til barne- og familieministeren og justisministeren. Stortingspolitikerne mente myndighetene måtte få en nasjonal oversikt på plass, og etterlyste tiltak som begrenset omfang og maktbruk. Justisministeren ble utfordret til debatt i Stortinget allerede under behandlingen av politimeldingen i februar.

De første svarene fra statsrådene var lett avvisende, vage og lite forpliktende. Justisminister Monica Mæland mente det ville være vanskelig for myndighetene å føre en liknende, årlig statistikk. Grunnen var, hevdet hun, at politiet ikke kategoriserte bistandsoppdrag ut ifra om de var utført for barnevernet. Dette var et ekko av politidirektøren. Direktøren varslet overfor Aftenbladet flere tiltak for å bedre samhandlingen mellom politiet og barnevernet. Men en årlig statistikk ble for vanskelig og ressurskrevende. Grunn: Politiets loggføringssystem var for gammelt, og sammenstilling krevde "en betydelig manuell jobb".

Men nettopp å ha oversikt over maktbruk mot samfunnets utsatte, er noe Stortinget må ha, mente kritikerne. “Det Aftenbladet har dokumentert er svært alvorlig”, sa barneombud Inga Bejer Engh. “Vi kan ikke vente med å sikre disse barnas rettigheter. Vi må vite hva som ligger bak de høye tallene.”

Parallelt med nye avsløringer fra Aftenbladet utover våren, økte det politiske presset. På bakgrunn av Aftenbladets funn skrev altså Norges institusjon for menneskerettigheter - et uavhengig, statlig organ som skal gi myndighetene råd om menneskerettigheter - et 15 siders brev til Stortingets justiskomite og Justisdepartementet. NIM ba myndighetene utrede om hensynet til barn var godt nok ivaretatt i politiets lover, instruksjoner og retningslinjer. NIM etterlyste også “mer presise og inngående retningslinjer for barnevernets involvering av politiet”. I tillegg mente det rådgivende organet altså at advarslene om kvelningsfare tilsa at bruk av spytthette på barn burde forbys.

Sivilombudsmann Hanne Harlem gikk ut i Aftenbladet og sa kombinasjonen av deres egne enkeltfunn og Aftenbladets undersøkelser gir “all grunn til å tro” at barns rettigheter ikke blir ivaretatt og at det kan forekomme brudd på menneskerettighetene.”Og det er svært alvorlig”, sa Harlem.

SV fremmet etter hvert et representantforslag med sju konkrete forslag ment å begrense politiets bruk av makt mot barn. Dette førte til en relativt opphetet debatt i Stortinget i begynnelsen av juni.

Ville også regjeringen tviholde på at det var for vanskelig å få oversikt? Fordi loggsystemene var gamle og dårlige?

“Det syns jeg er et tullede svar”, sa Silje Marie Bergh Sveum i Landsforeningen for barnevernsbarn. “Aftenbladet bestemte seg for å finne ut av dette. da bør myndighetene klare det også”, sa hun. Ap, SV og Sp samlet seg om et forslag om å be regjeringen skaffe seg oversikt og kontroll over omfanget av politioppdrag i barnevernsaker. Frp var på vippen - og uttalte at det var behov for en slik oversikt men stemte imot. “Skandale at ingen tar ansvar”, sa Marit Sanner i Forandringsfabrikken. Hun mente beskjeden fra de folkevalgte til de nær tusen barna på institusjoner var:

“Hva som skjer med dere, er ikke så viktig for Stortinget. Norge trenger ikke å vite hva omfanget av politiets maktbruk mot dere er. Norge vil heller ikke kontrollere om deres rettssikkerhet blir ivaretatt under politiets maktbruk.”

Alt i alt ble det skapt et politisk press som, sammen med Aftenbladets løpende avsløringer, trolig medvirket til en snuoperasjon. Før sommerferien varslet både justisminister Mæland og barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad en lang rekke tiltak og utredninger. Alle med samme formål: Å begrense og regulere barnevernets bruk av politi, og politiets maktbruk mot barn. Se kapittelet om konsekvenser.

9. Noen erfaringer: Kritikk av journalistikken

Artikkelserien skapte et betydelig engasjement, ikke bare politisk, men også på sosiale medier, blant fagfolk og på Aftenbladets debattplass. Reportasjeserien fikk mest applaus, men også kritikk. For eksempel kritiserte den profilerte barneverndebattanten Ine Haver i Stavanger Ap Aftenbladet for ikke å belyse de profesjonsetiske problemstillinger barnevernsansatte står overfor i hverdagen. “Det finnes mange suksesshistorier der ute”, skrev politikeren. Statsviter Svein Tuastad ved Universitetet i Stavanger stilte spørsmål

ved artikkelseriens balansering mellom opplevelsene til utsatte barn og de komplekse vurderingene de voksne må ta. På Stortinget kalte tidligere justisminister Per Willy Amundsen Aftenbladets serie for “kampanjejournalistikk”. Han mente forslagene den hadde bidratt til, grenset til “mistillit mot politiet”.

Sør-Vest politidistrikts visepolitimester Gøril Våland gikk ut med et debattinnlegg: “Aftenbladets serie *Politimakt mot barn* kan gi et inntrykk av at politiet som hovedregel bruker fysisk makt mot barn. Det stemmer overhodet ikke.”

Spissformulert kunne det en stund virke som serien hadde lyktes med å provosere både barnevernet og politiet. Men barna og ungdommene den gjaldt, klaget ikke.

Vi hadde vurdert det som et rettssikkerhetsproblem at barnas stemmer var lite til stede i de 5000 journalsidene om tvangsbruken mot dem. Voksenperspektivet dominerte. Vi mente også at våre 100 historier samlet viste hvor vanskelig og komplekse situasjoner også barnevernansatte og politifolk sto overfor. Samtidig så vi kritikken som en anledning til videre intervjuer med barnevernansattes organisasjoner om hvordan deres medlemmer takler en hverdag til dels preget av trusler og vold. Og reportasjer hvor politibetjenter forklarte over hvor vanskelige barnevernoppdragene er. Også disse historiene hørte med i debatten. Samtidig var vi trygge på vårt valg: Journalistikk som fikk fram helt ny og urovekkende kunnskap om omfattende bruk av tvang og makt mot barn. En kunnskap som hadde ligget i voksensamfunnets journaler og logger, men likevel vært en hemmelighet for offentligheten.

10. Konsekvenser

I kjølvannet av Aftenbladets avsløringer om politiets oppdrag i barnevernssaker har nasjonale og lokale myndigheter på barneverns- og justisfeltet varslet en lang rekke tiltak og utredninger.

➤ **Årlig statistikk.** Etter at Aftenbladet i februar 2021 avslørte omfanget av politioppdrag knyttet til barnevernet, møttes Politidirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet for å diskutere om det var mulig å lage en liknende statistikk. I april bekreftet barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad at Norge for første gang vil lage en årlig oversikt over politiets oppdrag mot barn under barnevernets omsorg. Det vil gjøre det mulig for myndighetene å begynne å overvåke et felt hvor ekspertene mener det er høy risiko for menneskerettsbrudd.

➤ **Veileder for samarbeid.** Barne- og familieminister Ropstad og justisminister Mæland varslet også at Politidirektoratet og Bufdir skal lage en veileder for hvordan politiet og barnevernet skal samarbeide når barnevernet tilkaller politiet.

➤ **Statistikk om skader på barn.** Etter at Aftenbladets avslørte at barnevernsinstitusjoner i årevis har ført detaljert statistikk over skader på ansatte, men ikke på barn, varslet barne- og familieministeren at Bufdir for første gang vil utvikle en statistikk over skader påført barn og ungdom på barnevernsinstitusjoner.

➤ **Gjennomgang av politiets regler.** Etter Aftenbladets avsløringer satte Politidirektoratet i gang en revisjon av politiets instruks for bruk av maktmidler og våpen. Dette for å innarbeide hensynet til barn, slik bl.a. Barneombudet og Norges institusjon for menneskerettigheter har etterlyst. Direktoratet vil også vurdere om liknende hensyn skal innarbeides i Politiloven.

- **Gjennomgang barnevernets regler.** Ropstad varslet endringer i barnevernets saksbehandlingsregler, med sikte på å hindre unødvendig bruk av politiet fra barnevernets side.
- **Barn i politiutdanningen.** Politidirektoratet ba Politi­høgskolen vurdere en styrking av kompetansen på å håndtere barn i politiets grunnutdanning.
- **Bedre klageordning for barn.** Etter Aftenbladets avsløringer bekreftet politidirektøren og senere justisministeren at Politidirektoratet og Bufdir gikk i gang med et arbeid for å forbedre dagens klageordning for barn som vil klage på politiet. En enklere og mer barnevennlig klageinstans er målet.
- **Gjennomgang regler og opplæring om spytthette.** Etter Aftenbladets avsløring av politiutdanningenes mangel på opplæring i og politiets manglende trening på bruk av spytthette, varslet Politidirektoratet flere tiltak: Reguleringen av spytthette kan bli endret. Politidistriktene kan bli pålagt å rapportere om opplæring. Og det skal lages en nasjonal opplæringsplan for bruk av spytthette.
- **Årlig rapportering til lokalpolitikere.** Aftenbladet avdekket at de kommunale barneverntjenestene i Norge ikke rapporterte om bruk av politi til verken tilsynsmyndighetene eller folkevalgte. Det fikk bystyret i Stavanger til å vedta at barneverntjenesten skal lage en årlig oversikt over bruken av politi mot barn.
- **Politidistrikt går i bresjen** Ledelsen i Sør-Vest politidistrikt varslet i mars (før regjeringen gikk ut med at en nasjonal statistikk vil bli laget) at det som første politidistrikt i Norge gikk i gang med å lage en årlig statistikk over politioppdrag mot barn. Håndjern og arrestasjonsteknikk registreres nå under hvert oppdrag mot barn. Flere oppdrag skal utføres i sivil.
- **Åpnet tilsyn etter fangetransport av 12-åring.** Etter at Aftenbladet i desember 2021 avslørte at politiet, på barnevernets anmodning, fraktet en 12-åring i en gittercelle fra Stavanger til østlandet, åpnet Statsforvalteren i Rogaland tilsyn mot barneverntjenesten i Stavanger og det statlige barnevernet (Bufetat).
- **Ny regjering - nye tiltak?** Reportasjen om “Alex” fikk den nye barne- og familieministeren, Kjersti Toppe, til å ta kontakt med Aftenbladet. Hun startet 2022 med å be departementet om en statusrapport om de varslede tiltakene over. Også den nye justisministeren, Emilie Enger Mehl, skal etter planen være med på intervjuet. Aftenbladet har sendt de to statsrådene 23 konkrete spørsmål.

11. Vedlegg

11.1 Dokumenter/opptak:

- 1) 15.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Kristin Ørmen Johnsen \(H\) til justis- og beredskapsministeren](#)
- 2) 15.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Åslaug Sem-Jacobsen \(Sp\) til barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad](#)
- 3) 19.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Jenny Klinge \(Sp\) til justis- og beredskapsminister Monica Mæland](#)
- 4) 22.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Kristin Ørmen Johnsen \(H\) til barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad](#)
- 5) 22.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Silje Hjemdal \(FrP\) til barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad](#)
- 6) 25.02.2021 [Skriftlig spørsmål fra Petter Eide \(SV\) til justis- og beredskapsministeren](#)
- 7) 04.03.2021 [Brev fra Norges institusjon for menneskerettigheter \(NIM\) til Stortingets justiskomite og Justisdepartementet](#)
- 8) 25.03.2021 [Representantforslag om regulering av politiets maktbruk i oppdrag mot barn under barnevernets omsorg](#)
- 9) 01.06.2021. [Debatt i Stortinget \(opptak\). Representantforslag om regulering av politiets maktbruk i oppdrag mot barn under barnevernets omsorg](#)

11.2 Oversikt publiseringer i Stavanger Aftenblad

Dokumentarer

- 1) 12.02.2021 [Aftenbladet avslører: Politiet utførte 2800 oppdrag mot barnevernsbarn på ett år](#)
- 2) 13.02.2021 [Politimakt mot barn - 100 historier](#)
- 3) 06.09.2021 [Politiets taushetsbelagte alarmrapporter om barnevernsinstitusjoner](#)
- 4) 29.12.2021 [Fangetransporten](#)

Nyhetsartikler

- 5) 12.02.2021 [Politidirektøren: Alvorlig med så mange politioppdrag mot barn](#)
- 6) 12.02.2021 [Hun mener det trengs en nasjonal gjennomgang for å få oversikt over politimakt mot barn](#)
- 7) 15.02.2021 [Barneombudet ber politiet få oversikt](#)
- 8) 16.02.2021 [Justispolitikere krever oversikt over maktbruken](#)
- 9) 17.02.2021 ["Alarmerende." "Sterk kost." "Overraskende." "Bevisstgjørende." "Lovbrudd."](#)

- 10)18.02.2021 [Barnevernsansatte lever med vold og trusler: - Tilkaller bare politi når det er nødvendig.](#)
- 11)20.02.2021 ["Jeg kjenner fortsatt hjertet dunke når politiet kjører forbi"](#)
- 12)20.02.2021 [Ingen oversikt over politiets maktbruk mot barn](#)
- 13)22.02.2021 [Vil ikke be om oversikt](#)
- 14)22.02.2021 [Reagerer på at justisministeren kan ha gitt feil informasjon](#)
- 15)26.02.2021 [Stortings-nei til å be regjeringen om oversikt over politioppdrag](#)
- 16)25.02.2021 [- Norge er forpliktet til å ha oversikt over politioppdrag mot barn](#)
- 17)28.02.2021 [- Skandale at ingen tar ansvar](#)
- 18)28.02.2021 [- Slutt å kalle barn farlige og syke](#)
- 19)02.03.2021 [Lager første oversikt over bruk av håndjern og fysisk makt mot barn](#)
- 20)03.03.2021 [- De vet at dette er unger som er sårbare og har hatt det tøft. Da er det ubehagelig å utøve makt.](#)
- 21)05.03.2021 [Ap vil ha oversikt over barnevernets politibruk i Stavanger kommune](#)
- 22)21.03.2021 [Sivilombudsmannen: Tror barnas menneskerettigheter brytes i møte med politiet](#)
- 23)22.03.2021 [Sivilombudsmannens funn: "Brutale" politifolk. "Overdreven maktbruk". Ungdom som fraktes "i bur".](#)
- 24)29.03.2021 [Aftenbladet avslører: Ingen oversikt over skader på barnevernsbarn. Detaljert oversikt over skader på ansatte](#)
- 25)30.03.2021 [Barnevernet skal telle politioppdrag](#)
- 26)18.04.2021 [Statlige rådgivere vil ha lov-utredning etter politiavsløringer](#)
- 27)20.04.2021 [Varsler tiltak for minst mulig bruk av politi mot barn](#)
- 28)25.04.2021 [Vil ha slutt på generell bevæpning når politiet bistår barnevernet](#)
- 29)21.05.2021 [Maria \(16\): "Dere må ta den av! Jeg går ikke puste!"](#)
- 30)21.05.2021 [Gjennomgår politiets regler for maktbruk](#)
- 31)22.05.2021 [Vil heller bli peppersprayet i øynene enn å teste spyttette én gang til](#)
- 32)26.05.2021 [Varsler forbud mot spyttette med ny regjering](#)
- 33)01.06.2021 [Aftenbladet avslører: Politiet trener ikke på å bruke spyttette](#)
- 34)03.06.2021 [SVs Petter Eide om Per-Willy Amundsen \(Frp\): - Har han ingen empati?](#)
- 35)06.06.2021 [To ganger ble mindreårige satt på glattcelle i Rogaland i 2019. I Oslo var tallet 248.](#)
- 36)08.06.2021 [Haakon skrev dagbok om marerittene på glattcella](#)
- 37)10.06.2021 [Bedre med sofa enn glattcelle](#)
- 38)23.08.2021 [Barnevernsaktivist \(19\) siktet for å ha krenket fosterforeldre](#)
- 39)05.09.2021 [Lene \(17\) var loggført med 217 politioppdrag. Og ble venn med politibetjent Espen V.](#)
- 40)05.09.2021 [Institusjon erkjenner: - Unødvendig mye politi](#)
- 41)06.09.2021 ["Falitterklæring", penge-fokus, renovasjon](#)
- 42)09.09.2021 [Gransker tar oppgjør med "skadelige barnevernsinstitusjoner"](#)
- 43)09.09.2021 [Roses for brannfakkell om barnevernet](#)

- 44)11.09.2021 [“Institusjonene blir bedre år for år”](#)
- 45)29.12.2021 [Politiet: Kan ha vært feil å frakte Alex i cellebil](#)
- 46)29.12.2021 [Stavanger akuttstenter varslet ikke om 12-åring i gittercelle](#)
- 47)29.12.2021 [Bufetat: - Forstår frustrasjonen](#)
- 48)29.12.2021 [Barnevernsleder om Bufetat: “Tok ikke hensyn”. “Utøvde unødvendig press”](#)
- 49)30.12.2021 [Reagerer på fangetransport av 12-åring](#)

Metodeartikler

- 50)12.02.2021 [Politimakt mot barn: Fra “Glassjenta” til “Alex”](#)
- 51)12.02.2021 [Hvordan fant vi statistikken og historiene?](#)
- 52)12.02.2021 [Hvordan vi kom fram til tallet 2800](#)
- 53)12.02.2021 [Aftenbladets skjønnsmessige vurderinger](#)
- 54)12.02.2021 [Politimakt: Etske vurderinger](#)
- 55)12.02.2021 [Hva sier loven om politimakt mot barn?](#)

Lyd/podkast

- 56)13.02.2021 [Hør podkast med Thomas Ergo og Tove Bjørnå](#)

Video (presentert i [Politimakt mot barn - 100 historier](#))

- 57)10.02.2021 [Aftenbladet dokumenterer: Politimakt mot barn](#)
- 58)12.02.2021 [Vanessas historie](#)
- 59)12.02.2021 [Danias historie](#)
- 60)12.02.2021 [Mathildes historie](#)
- 61)12.02.2021 [Markus’ historie](#)
- 62)12.02.2021 [Politiet trekker våpen mot 14- og 17-åring](#)
- 63)12.02.2021 [Gutt \(13\) rømmer fra politiet på sykkel](#)
- 64)12.02.2021 [Jente \(17\) om møte med politiet for tre år siden: - “Jeg følte meg helt hjelpeløs”](#)
- 65)12.02.2021 [Dette svarer politiet om 11-åringen: “Vi ønsker ikke slike situasjoner”](#)
- 66)12.02.2021 [Her filmer jenta fra innsiden av cellebilen](#)
- 67)12.02.2021 [Akuttstenteret avviser at noen lo av hendelsen](#)
- 68)14.02.2021 [- Jeg var 15 år da politiet kom med tre patruljer og la meg i bodycuffs, forteller 19-åringen.](#)
- 69)12.02.2021 [- Det var en smørkniv, det var ikke en kjøkkenkniv](#)

Samleside

[Serien Politimakt mot barn. Artikler. Debattinnlegg.](#)

Etterspill: Artikler fra 2022

- 70)03.01.2022 [Mener fangetransport av Alex \(12\) bør granskes](#)
- 71)03.01.2022 [- Dette er offentlig omsorgssvikt](#)
- 72)06.01.2022 [Skal granske tvangsflytting av 12-åring](#)
- 73)12.01.2022 [Spesialenheten henla alle barne-anmeldelser mot politiet](#)

Forspill: Utvalgte artikler fra 2020

- 1) 07.02.2020 [Barnevernet startet politiaksjon mot 10-åring](#)
- 2) 07.02.2020 [Politiet mener de ble satt i en vanskelig situasjon](#)
- 3) 07.02.2020 [- Dette er ikke vårt stolteste øyeblikk](#)
- 4) 10.02.2020 [Barnepsykolog er rystet over det hun var vitne til da en 10-åring ble holdt av politi i barnevernets lokaler](#)
- 5) 22.02.2020 [Solveig Horne lovet å se på politimakt mot barn, men ingenting skjedde](#)

